Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr. Wilno, dnia 26 maja 1933 r. 866.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Kronika.

P r z y g o t o w a n i a d o r o k o w a ń h a n d l o w y c h z A n g l j ą .Prasa kowieńska /z 22.V.33/:W Kownie bawi obecnie poseł litewski w Anglji p.Sidzikauskas, który przybył w związku z rychłemi rokowaniami handlowemi z Anglją. 20 maja odbyła się pierwsza narada w tej sprawie. W naradzie wzięli udział minister Spraw Zagr. dr.Zaunius, prezes Izby Handlowej inż.Dobkiewiczius i dyrektorzy departamentów M.S.Z. Łozorajtis, Norkajtis i Kuzminskas. Na naradzie poruszono kwestję angielsko-duńskiej umowy handlowej o eksporcie duńskim do Anglji.-

P r z y g o t o w a n i a d o r o k o w a ń z U . S . A . w z w i ą z k u z e ś w i a t o w ą k o n f e r e n c j ą g o s p o d a r c z ą .Prasa kowieńska /z 23.V.33/:W tych dniach w M-stwie Spraw Zagr. Stanów Zjedn.Ameryki Półn. pomiędzy przedstawicielami Stanów i rządu litewskiego nastąpiła wymiana zdań w sprawie zagadnień, jakie będą poruszone podczas zbliżającej się światowej konferencji ekonomicznej. W imieniu rządu Stanów w naradach wzięli udział minister Spraw Zagr. Hull oraz pomocnik głównego radcy ekonomji Livesey, a pozatem szef departamentu Europy Wschodniej Kelley, kilku ekspertów oraz poseł amerykański w państwach bałtyckich Skinner.Rząd litewski reprezentował poseł litewski w Waszyngtonie Bałutis. Przedstawiciele obu stron szczegółowo wyjaśnili zapatrywania swych rządów na sprawy monetarne, gospodarcze oraz na zagadnienia, będące przedmiotem obrad i konferencji londyńskiej, jak sprawa stabilizacji waluty, międzynarodowa standaryzacja walut, różne ograniczenia, reorganizacja struktury ekonomicznej, uregulowanie ponowne traktatów handlowych, ogłoszenie rozejmu celnego do i podczas konferencji i t.p.

W wyniku narad skonstatowano całkowitą jednomyślność obu rządów w zapatrywaniach na wszystkie te zagadnienia.-

P. B a ł t r u s z a j t i s p o s ł e m l i t e w s k i m w P e r s j i ."Liet.Aidas" Nr.114 /V.1933/:Poseł litewski w Moskwie p.Bałtruszajtis mianowany niedawno również na stanowisko posła litewskiego w Persji, 20 b.m. wręczył rządowi perskiemu swe listy uwierzytelniające. 23 maja poseł wrócił do Moskwy.-

P o d j ę c i e r o k o w a ń h a n d l o w y c h z N i e m c a m i ."Siegodnia" Nr.144 /V.1933/:24 maja podjęto w Kownie rokowania handlowe z Niemcami. Ze strony niemieckiej biorą udział w rokowaniach poseł niemiecki Zechlin i 4-ch delegatów z Berlina.Litwę reprezentują:dyr.Dep.Politycznego M.S.Z. Lozorajtis. dyr.Dep.Ekonomicznego Kuzmiński i dyr.Dep.Handlu i Przemysłu Norkajtis.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Kronika.

S p r a w a u s t a w y o r e o r g a n i z a c j i s ą d o w n i c t w a .Prasa kow. /z 22.V.33/:Jak donoszą źródła miarodajne, wbrew przewidywaniom ustawa o reorganizacji sądownictwa w r.b. nie będzie jeszcze wprowadzona, a to przeważnie z powodu trudności budżetowych. Pozatem w sprawie projektu ustawy zaznacza się duża różnica zapatrywań w kwestjach zasadniczych, jak w sprawie niezależności organów sądowych, kompetencji sądów kłajpedzkich i t.p., które przed i 1 lipca nie będą mogły być rozstrzygnięte.-

L i t e w s k i "k a t e c h i z m n a r o d o w y"."Skautu Aidas" /V.33/ organ skautów litewskich zamieszcza rozważąnie niejakiego Grigonisa na temat"katechizmu dziecka litewskiego". Grigonis nawiązuje do"katechizmu polskiego dziecka", zaczynającego się, jak wiadomo, od słów "Kto ty jesteś?- Polak mały". Grigonis wyraża pogląd,że naród polski swe poczucie narodowe zawdzięcza poniekąd istnieniu tego katechizmu. Podobne katechizmy posiadają również inne narody, a naród litewski dotąd go nie posiadał. Wobec tego autor proponuje

do wyboru trzy warjanty takiego katechizmu, jakie mu się nasunęły:
1/- Kim ty jesteś? - Jestem Litwinem /Litwinką/.
- Twój kraj? - Litwa.
- Twój znak - Biała Pogoń i trójbarwny sztandar.
- Do czego będziesz dążył? - By Litwini decydowali o przyszłości ojczyzny.
- Co nas zdobi? - Kurhany: Litwa to ziemia bohaterów.
2/- Kim ty jesteś - Jestem Litwinem /Litwinką/.
- Twój kraj Litwa? - Litwa.
- Twój znak? - Biała Pogoń i trójbarwny sztandar.
- Do czego będziesz dążył? - By Litwini decydowali o przyszłości ojczyzny.
- Gdzie Opiekunka? - W Ostrej Bramie: Litwa - ziemią Maryi.
3/- Kim ty jesteś? /jak wyżej/
- Twój kraj? /j.w./; - Twój znak? - /j.w./.
- Do czego będziesz dążył? - By Litwini decydowali o przyszłości ojczyzny, by wzniosłą miłość ojczyzny czerpali w Wilnie.-

Założenie związku ubezpieczeń ."Lietuvos Žinios" Nr.115 /V.1933/:W tych dniach założony został z inicjatywy dr.Gudowicza, Żmudzinowicza, Rastenisa, Slavenasa i Arbidlata związek ubezpieczających się. Związek ma na celu udzielanie materjalnej i prawnej pomocy swym członkom w granicach przewidzianych przez ustawy o ubezpieczeniach.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

Kronika.

Wyniki wyborów do samorządu kłajpedzkiego ."Siegodnia" Nr.144 /V.1933/:W wyniku wyborów do samorządu kłajpedzkiego /Kłajpedzka Rada Miejska/, jakie się odbyły w dniach ostatnich, blok litewski mieć będzie 5 - 6 mandatów /dotychczas 4/. Robotnicy litewscy - 4 /2/, właściciele domów - 1 /0/; chrześc.-socjalistyczne zjednoczenie robotnicze - 18 /0/; socjaldemokraci - 1 /6/; komuniści - 3 /9/; związek lokatorów - 1 /0/; nowa partja robotnicza 1 /0/; niemiecka partja narodowa - 6 /18/.

Wybory przeszły spokojnie. Brało w nich udział przeszło 80% wyborców.-

W wyborach kłajpedzkich odnieśli sukces narodowi socjaliści, występujący pod nazwą chrześc.-socjalistycznego zjednoczenia robotniczego. "Liet.Aidas" pisząc o wynikach wyborów, wyraża nadzieję, że nowa partja niemiecka będzie się lojalnie odnosiła do rządu litewskiego. "Liet.Aidas" widzi przyczynę klęski niemieckiej partji narodowej /Volkspartei/ w tem, że działacze tej partji prowadzili politykę budżetową, nie licząc się z kryzysem i z potrzebą oszczędności. Do klęski przyczyniła się również, zdaniem "L.Aidasa",korupcja, jaka się w łonie partji przejawiła.

"Liet.Žinios" pisząc o wyborach oświadczają, że nieulega wątpliwości, iż litewscy hitlerowcy głosowali na listę nowej partji, podobnież jak i dawniej, kiedy to większość kłajpedzian, nawet mówiących po litewsku tradycyjnie głosowała na listę niemiecką.

VIII. Z ZYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

Kronika.

Odmowa Kuratorjum otwarcia szkół litewskich ."Vilniaus Rytojus" Nr.40 /V.1933/: T-stwo Oświatowe "Rytas" ubiegało się latem r.ub. o zezwolenie na otwarcie szkół litewskich we wsiach Koszety i Koniówka. Obecnie "Rytas" otrzymał z Kuratorjum Wileńskiego odpowiedź odmowną. Kuratorjum motywuje odmowę tem, że "Rytas" wybrał nieodpowiednie lokale i nie zaopatrzył ich w środki naukowe.

"Viln.Rytojus", pisząc o odmowie Kuratorjum, oświadcza, iż "Rytas" wybrał lokale bynajmniej niegorsze od lokali szkół publicznych.

137